

HANKEPASSI JUHEND HANKIJALE 2.0.2 ALATES 1.08.2019

Koostatud 5.07.2019

Rahandusministeeriumi riigihangete ja riigiabi osakond

Alates augustist 2019 on riigihangete registris kasutusel uus hankepassi (ESPD) 2.0.2 versioon, mis tähendab, et hankepassi institutsioon on täielikult registrisse integreeritud ja teisi ESPD teenuseid enam kasutada ei ole vaja.

Riigihangete registris on kasutusel laiendatud (*self-contained* või ka *extended*) variant hankepassist, mis tähendab seda, et hankepass sisaldab direktiivi taseme nõuet, viidet riigihangete seadusele ja lisaks ettevõtja kinnitustele/vastustele ka hankija kehtestatud tingimusi. Osades EL liikmesriikides on kasutusel aga määrusekohane (*regulated* või ka *basic*) variant, mis võimaldab sisestada vaid ettevõtja kinnitusi/vastuseid ja hankija kehtestatud tingimusi tuleb vaadata mõnest muust hanke alusdokumendist. Erinevad EL liikmesriikides kasutavad ESPD ehk hankepassi versioonid (nt 1.0, 2.0.2, 2.1 jm) ja variandid (*basic vs extended*) ei pruugi omavahel ühilduda, seetõttu peab pakkuja ühes süsteemis loodud hankepassi (XML) taaskasutamisel mõnes teises süsteemis alati jälgima, mis hankepassi versioon ja variant on esitatavas hankesüsteemis kasutusel.

Enne augustit 2019 alustatud hanked lähevad edasi hankepassi (ESPD) 1.0 versiooniga, kus hankija vaates tekib hankepassi vorm hanke alusdokumentide lehele automaatselt ja üle rahvusvahelise piirmäära riigihangete puhul täidavad ettevõtjad hankepassi veebilehel <https://espd.rmit.ee> või mõnes muus liikmesriigi ESPD 1.0 veebiteenus (Vt „[Hankepassi juhend hankijale al 1.09.2017, muudetud 16.05.2019](#)“).

Hankepass on ettevõtja kinnituste vorm kõrvaldamise aluste puudumise ja kvalifitseerimistingimustele vastavuse kohta. Enne hankepassi juurutamist pidid ettevõtjad esitama riigihangetes mitmeid erinevaid kinnitusi ja tõendeid. Tänu hankepassile saavad ettevõtjad tingimuste täitmise kohta esitada vaid ühe kinnituste vormi – hankepassi (ESPD) ja tõendid esitab vaid edukaks tunnistatud pakkuja.

Hankepassi (ESPD) teenus on elektrooniline vahend, mis võimaldab luua hankepassi elektroonilist faili - hankija ettevalmistatud vorm (*Request*) ja ettevõtja täidetud vorm (*Response*) automaatselt, kasutades hankesüsteemis hankija, hanke ja ettevõtja kohta olemasolevat teavet. Elektrooniline hankepassi fail saab olla XML vormingus (*masinloetav*) ja PDF vormingus (*inimloetav*). ESPD teenus võib olla eraldiseisev rakendus, nagu <https://espd.rmit.ee> või integreeritud hankesüsteemi, nagu riigihangete register <https://riigihanked.riik.ee>.

1. Hankepassi loomine

Hankija loob hankepassi riigihangete registris uut hanget ette valmistades hanke alusandmete töölehel „Kõrvaldamise alused ja kvalifitseerimise tingimused“. Seda tehes täidab hankija jätkuvalt üksnes hankepassi I, III ja IV osa.

I osa: Hanke ja hankijaga seotud teave

Kõnealus osas kuvatav teave on eeltäidetud. Osa teabest tekib hankepassi juba riigihanget alustades (**näiteks** teave hankija kohta eelnevalt salvestatud hankija andmetest), teine osa tekib „Hanke üldandmed“ täitmise tulemusel (**näiteks** hanke pealkiri ja CPV kood). I osas kuvatava teabe muutmiseks peab hankija muutma teavet nendel töölehtedel, millelt need hankepassi edasi kanduvad (vastavalt kas **näiteks** hankija andmete alt või töölehel „Hanke üldandmed“).

III osa: Kõrvaldamise alused

Kõrvaldamise alused on registri poolt vaikimisi lisatud vastavalt hankija sektorile ja valitud menetlusliigile. Kõrvaldamise alused sisaldavad alust direktiivis (EL ülene tasand) ja viidet riigihangete seaduse (riigisisene tasand) vastavatele sätetele.

Direktiivist tulenevad kohustuslikud (osad A, B ja D osast 2 kohustuslikku alust - välismaalaste ebaseaduslik töötamine ja rahvusvahelised sanktsioonid) ja kaalutulusõigusega kõrvaldamise alused (osa C ja D osast 2 alust - kohalikud maksud ja maksualased süüteod) kanduvad avaliku sektori hankija hankemenetlustes hankepassile vaikimisi ja neid töölehel „Kõrvaldamise alused“ eemaldada ei ole võimalik. Erimenetlustes on vaikimisi lisatud vaid kohustuslikud (osad A, B ja D osast 2 kohustuslikku alust), kuid soovi korral on võimalik kaalutulusõigusega kõrvaldamise aluseid lisada.

Võrgustikusektori hankijal on hankepassi kasutamisel vaikimisi lisatud kohustuslikud kõrvaldamise alused ja soovi korral on võimalik kaalutulusõigusega kõrvaldamise aluseid lisada.

Kaitse- ja julgeoleku sektori hangetes hankepassi regulatsioon ei kohaldu.

Lisainformatsiooni kõrvaldamise aluste kohta hankepassi lisada ei saa.

▼ **Hankemenetlusest kõrvaldamise alused**

A: Kõrvalejätmise alused seoses kriminaalasjas tehtud süüdimõistva otsusega

Nr	Tingimus	Ettevõtjalt oodatavad vastused
1	Osalemine kuritegelikus organisatsioonis Kas ettevõtja ise või tema haldus-, juht- või järelevalveorgani liige või isik, kellel on volitused seda ettevõtjat esindada, tema nimel otsuseid teha või teda kontrollida, on lõpliku süüdimõistva kohtuotsusega süüdi mõistetud kuritegelikus organisatsioonis osalemise eest kõige rohkem viimase viie aasta jooksul või kehtib süüdimõistvas kohtuotsuses sätestatud kõrvalejätamise kohustus endiselt? Nagu on määratletud nõukogu 24. oktoobri 2008. aasta raamotsuse 2008/841/JSK (organiseeritud kuritegevuse vastase võitluse kohta) artiklis 2 (ELT L 300, 11.11.2008, lk 42). Viide seadusele	Mis on Teie vastus? <input type="radio"/> Jah <input type="radio"/> Ei Süüdimõistmise kuupäev: <input type="text"/> Põhjus: <input type="text"/>

Klõpsates *Hankedokumendi eelvaade* peale, on võimalik vaadata, kuidas näeb välja loodav hankepass käesoleva hetke seisuga PDF formaadis.

Selleks, et liikuda edasi kvalifitseerimistingimuste juurde, klõpsake: *Lõpeta andmete sisestamine ja jätk*.

IV osa: Kvalifitseerimistingimused

Kvalifitseerimistingimused ei ole RHSi järgi kohustuslikud. Soovi korral saab neid lisada hankepassi vormis tingimuste hulgast, klikates *Lisa kvalifitseerimistingimus*. Seejärel tekib hankijale nimekiri tingimustest A–D. Tingimuse valimiseks tuleb vastav tingimus eraldi linnutada. Iga valitud kvalifitseerimise tingimuse all saab hankija küsida vastavalt tema esitatud tingimustele ettevõtjalt hankepassis vastava teabe esitamist.

Iga kvalifitseerimise tingimus moodustub mitmest reast:

- *Tingimuse pealkiri*, mis on vaikumisi olemas ja ei ole muudetav (**näiteks** „Kuulumine asjakohasesse kutseregistrisse“).
- Pealkirja all olev *direktiivist tulenev alus*, mis on samuti vaikumisi olemas ja ei ole muudetav (**näiteks** viide direktiivi 2014/24/EL lisale XI).
- *Viide seadusele* ehk viide riigihangete seaduse vastavale sättele, mis on vaikumisi registri poolt täidetud ja ei ole muudetav (**näiteks** viide RHS § 99 lg-le 1).
- *Tingimuse selgitus*, kus on hankijal võimalik tekstiväljal täpsustada kehtestatavat tingimust. Sealhulgas tuleb siin täpsustada, mis andmeid ja dokumente ning millal ettevõtja täpselt esitama peab. Samuti tuleb selles lahtris täpsustada, kas tingimus kehtib Eesti või/ja välismaiste ettevõtjate, nende pädevate isikute jms suhtes. Tingimuse selgituse lahter on hankijale vabatahtlik, kuid olenevalt tingimusest täitmiseks soovituslik.
- *Tingimuse kirjeldus* on hankepassi vormi struktuuris esitatavad hankija nõuded. Need võivad olenevalt kvalifitseerimise tingimuse olemusest olla kas arvulised (**näiteks** arvestatavate majandusaastate arv, minimaalse aastase netokäibe tingimus; varasemalt täidetud lepingu(te) maksumus) või sõnalised (**näiteks** registri nimi ja veebiaadress). Iga tingimus ei sisalda lahtrit *Tingimuse kirjeldus*, nt C osas tingimus „Asjade hankelepingute puhul: näidised, kirjeldused või fotod, millele ei tule lisada autentsussertifikaate“. Tingimuse kirjelduse täitmine on kohustuslik.
- *Ettevõtjalt oodatavad vastused*, mis tekivad täpsustava nõude sisestamisega automaatselt hankepassi vormi struktuurist ning ei ole muudetavad.

Olenevalt kvalifitseerimise tingimusest tuleb lahtris *Tingimuse kirjeldus* täpsustada erinevaid asjaolusid. Järgnevalt on toodud mõned näited sellistest täpsustamist vajavatest tingimustest.

Osa A: *Sobivus* tingimuste (*Kuulumine asjakohasesse kutseregistrisse, Kuulumine ärireestrisesse, Teenuslepingute puhul: vaja on teatavat luba ja Teenuslepingute puhul: vajalik kuulumine teatavasse organisatsiooni*) puhul saab lahtris *Tingimuse selgitus* märkida, et *Tingimuse kirjeldus* all nimetatud register ja selle veebiaadress kehtivad vaid Eesti ettevõtjate puhul, ja täpsustada, et välismaiste ettevõtjate suhtes kohalduvad pakkuja asukohamaa õigusaktid.

▼ Kvalifitseerimistingimused

A: Sobivus

Nr	Tingimus	Hanke osad	Ettevõtjalt oodatavad vastused
----	----------	------------	--------------------------------

Kuulumine äriregistrisse

Ettevõtja on kantud mõnda tema asukohaliikmesriigi äriregistrisse kooskõlas direktiivi 2014/24/EL lisaga XI; teatavate liikmesriikide ettevõtjatel võidakse nõuda muude kõnealuses lisas sätestatud nõuete täitmist.

Viide seadusele

4, 5

Tingimuse kirjeldus

Registri nimi: Äriregister
URL: <https://ariregister.rik.ee/>

Mis on Teie vastus?:

 Jah Ei

Kas see teave on elektrooniliselt kättesaadav?

Osa B: *Majanduslik ja finantsseisund* tingimuste osas **näiteks** *Keskmine aastakäive* puhul saab lahtris *Tingimuse selgitus* selgitada, et ettevõtjal tuleb esitada netokäive vastavalt enda majandusaastale, hoolimata lahtris *Täpsustavad nõuded* hankija poolt määratud ajavahemikust. Samuti on ka **näiteks** *Finantssuhtarvu* ja *Muud majandus- või finantsnõuded* tingimuste kehtestamise puhul.

Tähelepanu! Tingimuse *Üldine aastakäive* puhul peab hankija lisama nii mitu tingimuse rida, kui mitme aasta käivet ta nõuab. Aastate vahemikud kuupäeva täpsusega tulenevad hankepassi struktuurist. Kui ettevõtja majandusaasta ei ühti kalendriaasta alguse ja lõppajaga, saab ettevõtja seda vastamisel täpsustada.

B: Majanduslik- ja finantsseisund

Nr	Tingimus	Hanke osad	Ettevõtjalt oodatavad vastused
2	<p>Üldine aastakäive Ettevõtja üldine aastakäive on asjaomases teates, hankedokumentides või Euroopa ühtses hankedokumentis nõutud suurusel vastav.</p> <p>Viide seadusele RHS § 100 lg 1 p 4 „andmed pakkuja või taotleja kogu majandustegevuse netokäibe kohta kuni viimase kolme riigihanke algamise ajaks lõppenud majandusaasta jooksul“</p> <p>Tingimuse selgitus Nõutud on viimase kolme aasta üldist käivet.</p>	Kõik osad	<p>Tingimuse kirjeldus Minimaalne käive: 500000 Valuuta: EUR</p> <p>Kuupäevade vahemik:</p> <div style="display: flex; align-items: center;"> <input type="text"/> - <input type="text"/> </div> <p>Summa:</p> <input style="width: 100%;" type="text"/> <p>Valuuta:</p> <div style="border: 1px solid #ccc; padding: 2px;">- Vali - ▾</div> <p>Kas see teave on elektrooniliselt kättesaadav?</p> <input type="radio"/> Jah <input type="radio"/> Ei

Mõne osa C: *Tehniline ja kutsealane suutlikkus* tingimuse puhul on Tingimuse kirjeldusena võimalik lisada mitmeid nõude gruppe, nt *Lisa nõude alamgrupp*. **Näiteks** *Ehitustööde hankelepingute puhul: täpsustatud liiki ehitustööde teostamine* tingimuste, *Asjade hankelepingute puhul: täpsustatud liiki tarnete teostamine* ja *Teenuslepingute puhul: täpsustatud liiki teenuste osutamine* kehtestamise puhul. Kõnealune lahter on täitmiseks kohustuslik.

Kuigi hankepassi vormi järgi on hankijal võimalik kvalifitseerimise tingimuste all *Ettevõtjalt oodatavate vastustena* küsida väga erinevaid andmeid, peab hankija tingimuste kehtestamisel lähtuma riigihangete seaduses hanke eeldatava maksumuse piirmäärast või valitud menetlusliigist sõltuvatest nõuetest, mitte vaid hankepassi vormil olevatest võimalustest. Hankepassi vorm on universaalne ja peab sobituma kõikide EL liikmesriikide (sh riigisiseste menetlusnormide) vajadustele. Seega **kõik hankija kehtestatud tingimused, sh hankepassis nõutud andmed** peavad olema kooskõlas riigihangete seaduses sätestatuga. Hankija saab täpsustada nii oma tingimust kui ka selle tingimuse täitmise tõendamiseks esitatavaid andmeid ja dokumente lahtrites *Tingimuse kirjeldus* ja *Tingimuse selgitus*.

Kui kvalifitseerimise tingimus on linnutatud ning vastava tingimuse kirjeldus ja selgituse lahter täidetud, tuleb klikata *Salvesta*.

Klõpsates *Hankedokumendi eelvaade* peale, on võimalik vaadata hankepassi eelvaadet PDF formaadis.

Hankepassi loomise lõpetamiseks klõpsake: *Lõpeta andmete sisestamine ja jätk*.

Hankepassi loomisel hankija poolt tekib riigihangete registrisse dokumentide lehele hankepass 2.0.2 fail PDF (inimloetavas) ja XML (masinloetavas) vormingus. PDF vormingus fail on mõeldud vaid tingimustega tutvumiseks mitte vormi täitmiseks. Pakkuja täidab hankepassi pakkumust koostades registris ja register moodustab taotluse/pakkumuse koosseisu täidetud hankepassi automaatselt PDF ja XML vormingus. XML vormingus faili saab pakkuja pärast täitmist kasutada tingimustele vastuste eeltäitmiseks mõnes teises registri kaudu esitatavas pakkumuses või mõne teise EL liikmesriigi hankesüsteemis, kus on kasutusel sama hankepassi versioon ja variant.

Hanketeatele tingimused ei kandu. Hanketeatelt leiab huviline viite „Vt hankepass“ ja otselingid hanke kõrvaldamisaluste ja kvalifitseerimistingimuste ning alusdokumentide töölehele.

2. Hankepassi taaskasutamine

Kuna hankepass tekib riigihangete registris töölehe „Kõrvaldamise alused ja kvalifitseerimistingimused“ täitmisel, on hankijal võimalik andmed eelmisest hankest kopeerida, valides uut riigihanget alustades võimaluse *Kopeeri andmed varasemast hankest*. Sellisel juhul kopeeritakse uude riigihankesse kõik varasemas riigihankes erinevatel töölehtedel olnud tingimused. Hankepassi dokumendid moodustab register andmete sisestamise lõpetades automaatselt.

PS! Alates 1.08.2019 saab kopeerida vaid varasemast hankepassi 2.0.2 (laiendatud) versiooniga hankest. Hankepassi 1.0 versioonist andmeid tingimuste erineva struktuuri tõttu kopeerida ei saa.

3. Hankepassi vaatamine

Kuna ka ettevõtja täidab ja esitab hankepassi otse riigihangete registris, saab hankija tutvuda ettevõtja esitatud hankepassiga riigihangete registris ettevõtja suhtes kõrvaldamise aluseid ja tema vastavust kvalifitseerimise tingimustele kontrollides. Ettevõtja esitatud taotluse või pakkumuse koosseisu moodustab register sisestatud andmetest automaatselt nii PDF kui XML formaadis hankepassi. XML vormingus fail on tehniline fail ja registris hankepassi koostades kasutada ei ole vaja. Ettevõtja saab kord täidetud hankepassi XML faili lisada muuhulgas ka oma dokumendipanka, et taaskasutada seda mõnes uues riigihankes või teise sama hankepassi versiooni ja variandiga liikmesriigi süsteemis.

4. Hankepassi muutmine

Hankepassi saab muuta samamoodi nagu kõiki teisi riigihanke alusdokumente ehk alustades tegevust *Hanke alusandmete täiendamine pakkumuse esitamiseks*. Seejärel on võimalik

kõnealuse tegevuse alt *Jätka* valides teha muudatused töölehel „Kõrvaldamise alused ja kvalifitseerimistingimused“. Kui kõik vajalikud muudatused on tehtud, tuleb tegevus lõpetada.

Juhul, kui lisaks hankepassis esitatud tingimustele tuleb muuta ka esitamise tähtaega või muid hanketeatega seotud tingimusi, siis soovitame teha need kahe eraldi tegevusega. Sellisel juhul on kõigepealt võimalik teha muudatused riigihanke alusandmetes/dokumentides, mis ei ole seotud hanketeatega, ning seejärel muuta eraldi tegevusega hanketeatega seotud andmeid, nagu näiteks esitamise tähtpäev.